

Stråtjärna

Allehanda

Tidskrift för Stråtjärna Framtid • Nr 4 Oktober 2017

Stråtjärä Allehanda

**Ansvarig
utgivare:**

K-G Ström

Redaktör:Bengt-Åke Wadell
070-7582535**Redaktionen:**Marie Nymark
Gerd Kastman
Inga Maria Wahlström**Layout:**

Kerstin Sellin

Distributör:

Jan Estman

Omslagsfoto:

Monica Auder Wadell

Upplaga:

500 ex

Tryck:

Bok & Tryck

E-post: allehandaskog@gmail.com**Manusstopp:** 4 december 2017

Välkommen med bidrag!

Innehållsförteckning

Från redaktionen	3
Kallelse till extra årsmöte.....	3
Englunds butik på Lilla Lugnet.....	4
Hembygdsdagen 15 juli 2017.....	6
Jakt är mer viltvård än skottlossning	8
Emigrantsidan.....	12
Skogsands bad och camping	14
Bygde- och Medeltidsdagen	15
Ord & Uttryck	18
Geocaching	20
Insändare.....	21
Krysset.....	23
Moln.....	24
Höstdikt.....	24
PRO- Stråtjärä-Holmsveden.....	25
Skogs Bygdegårdsförening	25
Höstbild.....	25
Gudstjänster i Skogs församling.....	26
Konsertserie hösten 2017.....	27

Stöd Allehandan genom medlem- skap i Intresseföreningen Stråtjärä Framtid

50:- /enskild

100:- /familj

150:- /företag

110 :- /prenumeration

Betalas in på bg: 643-9772

Swish: 0706985265

Gerd Kastman

Från redaktionen!

2017-10-05

Rejält försenad kommer nu höstnumret av Allehandan.

Vi hade manusstopp i början av september och nu är det snart mitten av oktober. Så ska det inte vara, men överbelastning och sjukdom är den enkla förklaringen. Det betyder att julnumret måste påbörjas redan inom kort. Vi kan ändå glädjas åt att allt fler väljer att prenumerera på tidningen och att alltmer material trängs om spaltutrymmet.

Vi inleder nu två reportageserier. Ett om **restaureringen av det gamla bostället och butiken på Lilla Lugnet i Kallbäck**. Forskningen och grundmaterialet står Kent Westlund för, befruktat av samtal med Ludvig Tigerhielm om släkten Englund. Den andra artikelserien handlar om det stora intresset för och aktiviteterna kring **viltvård och jakt i Skog**.

Men den stora och just nu allt överskuggande frågan för Stråtjärans med omnejd är emellertid den om affärens och servicepunktens framtid. Kommer det att bli någon ny affär eller inte? Redaktionen har varit i kontakt med de inblandade som inte kan ge något besked. Klart är att kommunen har beslutat att ge tillstånd att borra för bergvärme, men ännu återstår frågetecken som måste rätas ut. Vi får leva på hoppet så länge förhandlingar pågår. Om det är klart till julnumret så kommer vi att ge ut en utökad upplaga för ökad spridning och med ett stort reportage.

Slutligen vill vi göra alla medlemmar i Föreningen för Stråtjärans Framtid medvetna om att det tidigare utlysta **extra årsmötet** nu har prickats in i almanackan. Se nedan!

BÅ Wadell

Kallelse till extra årsmöte!

Härmed kallas alla medlemmar till ett **extra årsmöte** för att behandla och eventuellt godkänna vårt nya stadgeförslag. Mötet är härmed utlyst och kommer att hållas den **16 november i Bygdegården, klockan 18.00**.

Gott kaffe och gott bröd serveras!
Styrelsen

Första delen i en artikelserie

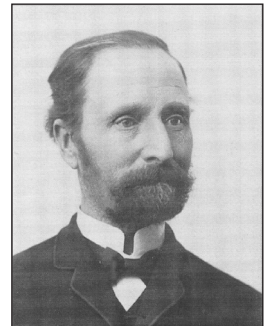
Englunds butik på Lilla Lugnet i Kallbäck – Ordningen återställes

Lilla Lugnet på 1800-talet.

För 155 år sedan öppnade Per Englund, då endast 24 år gammal, en handelsbod i Kallbäcks by i Skogs socken. Det var 1862 och han hade tidigare arbetat som bodgosse och handelsexpedit i Gävle. På den mark han arrenderade av Jon Jonsson byggde han, förutom handelsboden även bostadshus och ett uthus. Tio år senare 1872 avstyckades marken och såldes till honom ”..på evinerlig tid den för 50 år upplåtna byggnadsplatsen, Lilla Lugnet... för en köpesumma, till fulla betald, Ett-hundra Riksdaler Riksmünt och en årlig avgäld af 25 kannor Korn.”

Per Englund blev en bygdens son och en framstående person. Förutom handelsman var han ledamot i kyrkorådet, kommunalordförande och föreståndare för bankfilialen i sockenstugan. Han föddes i maj 1838 i ett torp i Lingbo som då ingick i Skogs socken. Hans föräldrar var Per Jonsson och Brita Carlsdotter. Han växte upp med fyra syskon, Jonas, Carl, Karin och Olof. Den sistnämnda blev senare skräddare och bosatte sig som granne till Per i Kallbäck.

Per Englund

Ludvig vandrar i släktens fotspår

Det går inte att ta miste på släktskapet mellan Ludvig Tigerhielm (född Englund) och hans farfars farfar Per Englund. De är nämligen mycket lika varandra till utseendet.

Ludvig Tigerhielms farmor och farfar ligger begravda i släktgraven i Skog. När han åkte förbi där i november förra året kände han att `här vill jag bo`! Hans far var också intresserad av vad som skulle hända med stället som släkten hade ägt och den första juli 2017 gjorde Ludvig slag i saken och köpte tillbaka Lilla Lugnet, av Joan Erlandsson Böwe som varit ägare sedan 1994.

Ludvig är universitetsutbildad inom byggnadsvård, med kandidatexamen i traditionellt byggnadshantverk. Hans specialitet är att använda äldre färger och tekniker, bland annat pappspänning.

Ludvig Tigerhielm

Han är samtidigt professionell målare. Han har ett företag i branschen i Strängnäs, Stallarholmen där han också bor och har basen för sin verksamhet. Men när han kan kommer han också att bo här i Kallbäck på den gamla släktgården. Det handlar definitivt inte om ett sommarboende, betonar han.

Det är inte bråttom säger Ludvig, det får ta den tid det tar. Hur mycket han kommer att vara här i Skog hänger på hur mycket han har att göra på annat håll. Men hans intentioner är att återställa det mesta i ursprungligt skick. Tanken är bland annat att restaurera och starta en affär där den tidigare låg i den gamla byggnaden. Inte en livsmedelsaffär, men en med inriktning mot byggnadsvårdsmaterial.

Lilla Lugnet idag.

Ludvig i butiken.

Text: Bengt-Åke Wadell Foto: Marie Nymark

HEMBYGDSDAGEN

15 juli 2017

Emy och Göte gräddar och säljer kolbullar till Olle Frisk.

S om traditionsenligt är anordnades på Torparbacken i Strand hembyggsdag. I år var den en vecka senare än vanligt, detta på grund av att hembygdsgörelsen hade räknat med att mer människor från Skog skulle besöka Torparbacken. Men detta hände inte, vi är över 250 medlemmar i föreningen, endast en liten del av dessa syntes på Torparbacken denna fina lördagseftermiddag. Vad gör alla människor i Skog? Var det fel på reklamen för festen? Kan någon tipsa om hur vi skall kunna locka fler skogbor till våra arrangemang?

Musiktrion svarade för underhållningen

I fotostugan visade Svenning Forsling en utställning med foton från kända fotografer som har varit verksamma inom socknen. I bagarstugan (Manells stugan) huserade som vanligt damerna som svarade för tunnbrödbaket, deras färdiga brödkakor var mycket eftertraktade och när dagen var slut fanns inte en enda brödkaka kvar.

Bo Jonas Harald Jonsson svarade som vanligt för att något hände i smedjan.

Gräddade kolbullar

Enny och Göte Persson har i många år svarat för att grädda kolbullar, så även i år. Det var stor efterfrågan och med deras långa erfarenhet hur en kolbulle skall smaka var alla nöjda med bullarna.

I hembygdsgården höll Ingrid Bodén Östergård och damerna till som sydde och stickade. Utanför Hembygdsgården fanns en uppskattad utställning av hemvävda trasmattor.

Inte att förglömma de damer och herrar som sålde lotter och serverade kaffe.

Doris Olsson, Greta Lund, Cristina Englin, Gertrud Engblom, Mariann Eriksson

Vy av utställning på övre planet av magasinet, värt att se hela utställningsrummet.

Ingela Söderlund, Trygve Grindsäter och Bosse Bäcklund från Iggesund, spelade och sjöng och de fick många applåder för sin vackra sång och musik.

Text: K E Laurin.
Foto: Inger Akander,
Anders Nordlèn

JAKT ÄR MER VILTVÅRD ÄN SKOTTLOSSNING

Själv är jag novis när det gäller allt som har med jakt att göra. Därför är det mesta nytt för mig när Håkan och Martin beskriver vad det handlar om. Först och främst slår de fast att allt som har med jakten att göra är strängt reglerat, viltvården och säkerheten kommer alltid i första hand. Det handlar om att "förvalta viltet, en förnybar naturresurs, på ett klokt och långsiktigt sätt" som det står i 2017 års upplaga av Jakttabellen. Viltet skall ges skydd och stöd och allt vilt är i grunden fredat, med undantag för jakttiderna, säger Håkan. När det är dags för fortplantning råder jaktförbud och från mars till mitten av augusti råder kopplingsvång för alla hundar. Rent juridiskt har jakten företräde framför allemansrätten men det gäller att samsas i skogen, skogen skall vara tillgänglig för alla.

Jaktledaren Tobias Tobbe Blomgren flyttar älgpass.

På vintern utfodras rådjuren om det är mycket snö. Det finns flera foderstationer på viltvårdsområdet, men älgen hittar också dit. Då kan man se hur de står vid foderbordet och slickar i sig av det som rinner ner från påfyllningstratten. På viltvårdsområdet finns 8-10 stolpar där jägarna sätter ut saltstenar åt klövviltet, men även fåglar och andra djur tar för sig.

Tre generationer, Håkan med hunden Buzy, Kevin och pappa Martin.

Alla jägare får naturligtvis närkontakt med skogens vilda djur. Det är ju liksom vad det handlar om. Men ibland kan det bli lite väl mycket av det goda. Den första maj i år satt Martin på pass i Granänge i Norrbo för att jaga råbock. Denna jakt tillkom efter Tjernobyl för att råbockarna har betydligt lägre halt av cesium i maj än vid ordinarie jakten i augusti. Bara efter en stund kom en grävling, glodde och fräste missnöjt. Längre bort på ängen satt en fälthare och klippte med örnen, bredvid i en pöl simmade några änder och efter en stund klev en ensam älgkvinga in i bilden och började beta.

Pastoralt vackert och fridfullt

Så långt var allt närmast pastoralt vackert och fridfullt. Martin skickade sms till jaktledaren ”fan vilken fart det är här!” Men precis då kom den stora och ovanligt mörka björnen ut ur en skogsdunge in på åkern, med riktning mot gamla stinkande ensilagebalar. Nytt sms ”och björn!!” Efter några försök att forcera plasten på balarna fick björnen syn på Martins bil och förflyttade sig dit. Därmed var Martins väg avskuren. Besten gick runt bilen och nosade...länge. Under tiden ringde Martin jaktledaren Tobbe för assistans och för att öppna en reträttväg, då det verkade som att björnen inte tänkte ge sig av. Det hade börjat skymma och när Tobbes bil rullade fram var det nära att han krockade med älgkvingan som kom utrusande på vägen. Tobbe tutade och ringde upp, för bakom Martins bil satt en annan mindre björn. Den drog iväg när Tobbe anlät med sitt oväsen. Trettio meter bakom där Martin

satt lufsade den första stora björnen bort från oljudet. Martin ringde slutligen efter en hundkarl som kom för att låta hunden reagera på de färska spåren. När jägarna äntligen åkte hem hade det blivit sen kväll och mörkt.

”Svartbjörnen”

Myndighetsansvaret för jakten ligger på Naturvårdsverket som i sin tur delegerat en del av ansvaret till länsstyrelserna. Bland annat är det olika tider och regler för olika vilt. Riktpunkten för björn är en timme före solens uppgång till två timmar före solnedgången. I år innebar det att jakten i Skog kunde börja klockan 04.20.

En mycket tidig morgon således, den 21 augusti, satt Martin Lundbäck på sitt jaktpass vid Handskmyra i Stråtjärä. Björnjakten hade just startat. Det var den första timmen på jaktens första dag. Det anade dock inte björnen för plötsligt uppenbarade den sig, en hiskelig skepnad i skogsbrynet. Det var den redan innan omtalade stora ”svartbjörnen” som stod där i all sin prakt. Den hade setts av många i området tidigare, lätt att känna igen med sin mörka färg. Martin förberedde sig och när han kände sig redo sköt han. Men missade! Björnen drog iväg in i skogen med en rasande fart. Måltavlan kan tyckas enorm men i verkligheten är den inte större än en tallrik om skottet ska sitta där det ska.

Vad som egentligen hade hänt gick det inte att vara hundra procent säker på. Var björnen skadeskjuten eller..? Eftersöksjägare tillkallades, ett professionellt team som snabbt infann sig med tre meriterade hundar, specialiserade för björn. Deras uppgift är att söka upp eventuellt skadeskjutet vilt.

Men innan de hunnit komma på plats, klockan fem på morgonen, anmälde Martin händelsen till länsstyrelsen som förhörde honom mycket ingående och detaljerat. Det kändes som ett polisförhör. Bland annat frågade de om Martin varit ute med metalldetektor för att söka efter kulor.

Teamet med eftersöksjägarna var ute med sina hundar och följde i björnens spår hela förmiddagen över ett stort område, men vid trettontiden avbröts spårningen. Då var man överens om att björnen måste vara oskadd. Annars skulle den inte klarat en så lång flykt. Björnen var friskförklarad och teamet åkte hem. Martin säger att han efter jakten sett samma björn vid några tillfällen ute i skogen.

En familj med jägare

Martin har trots sin ungdom jagat i närmare tio år, sedan tiden då han stod under uppsikt och var sexton. Licens får man nämligen inte ta förrän man fyllt arton år och har godkänd jägarexamen. Men han har alltid älskat att vara med pappa ute i skogen och redan när han var sex år låg han på en filt på passet. Det hände att han inte berättade för pappa att han hade plumsat i vatten som fyllt stövlarna redan på morgonen, så att han gått med blöta fötter hela dagen. På frågan varför han inte sagt något, när de kom hem vid kvällningen, sa han att han varit rädd att pappa skulle skjutsa hem

honom. Då förstod Håkan att här finns det hopp, en till som står på tillväxt!

Håkan Lundberg, Martins pappa, är uppenbart stolt när han berättar om jaktintresset i familjen. Alla barnen jagar. Maria den äldsta, Erik mellanpojken och så Martin. Fyra jägare med examen i samma familj, även om det numera mest är Håkan och Martin som är aktiva. Själv är Håkan ordförande i Lövtjärä/Norrbo viltvårdsområde. Det är det enda viltvårdsområdet i Stråtjärä och omfattar 1100 hektar. Gränsen söderut går vid väg 83 mot Bollnäs, österut mot Hunsbo och norrut vid Skidttjärä. Bergviken är gränsen västerut. Sedan finns det fler jaktlag i trakten. För det mesta blir man invald i ett jaktlag och formellt kan Länsstyrelsen också ha ett ord med i laget. I viltvårdsområdet finns det 45 markägare som har jakträtt, men av jaktlagets 20 medlemmar är det nog inte mer än tio markägare. För de flesta är det älgjakten som är den stora tilldragelsen. I småviltsjakten (till vilket björnjakten märkligt nog räknas!) är det inte lika många som deltar.

Uppföljning i senare nummer, bland annat om älgjakten.

Text: Bengt-Åke Wadell

Foto: Marie Nymark

Bild: Martin Lundbäck

Inspirerande läsning!!

Den här sommaren har, förutom att fortsätta med Skogs emigranter, inneburit inspirerande läsning. Vädret har varit inbjudande till böcker i läsvrån!

Försommaren började med att det i postlådan kom en DVD med en berättelse om Olof Törnells liv både i Sverige och Pilot Mound, Iowa. En spännande upplevelse att läsa om familjens öden och det gav också svar på vad som hände den lilla flickan, yngste resenären sex månader, när den stora gruppen emigrerade 1865. Nu finns också en kopia av DVD:en i Lingbo hembygdsförenings arkiv. Olof:s mor Karin kom från Klubbäcken i Lingbo.

Lars Nylanders bok "Som ett ensamt träd i stormen" har jag länge haft på min lista över böcker som jag vill läsa. I sommar blev den äntligen beställd på biblioteket!! Vi har en stor förmån att ha vårt bibliotek i Stråtjärä!! Med bibliotekssystemet Helge på nätet är det bara att reservera den bok man vill läsa och få den sänd till Stråtjärä. Tisdagar är alltid markerade för ett besök på biblioteket.

Titeln "Som ett ensamt träd i Stormen" det är Lars, sonen som blir kvar i Sverige när föräldrarna och de fyra syskonen emigrerar till USA. Ursprungligen kom familjen från Gullgruva men flyttade därifrån 1877 till Lynäs i Söderala socken. Tre generationer utvandrade under perioden 1880 – 1906 och de kom att bli bosatta på många olika platser i USA. Även om man inte har släktskap är boken en fascinerande läsning. Här finns en övergripande beskrivning av emigrationen från Sverige. Men den stora behållningen är de 80-tal brev som slakten i USA har skrivit hem till brodern.

Sboken berättar också Lars bl a om drängen Claes Erik Malmgren hos familjen i Gullgruva. Claes Erik Malmgren var en av dem som emigrerade 1869. Under en period på 1860-talet var han dräng hos Lars Nylanders släktingar. Claes Eriks syskon och far som var bosatt i Tönshammar emigrerade också och bosatte sig i Kansas. Kanske var Claes Erik en person som inspirerade till att ta steget och emigrera.

Totalt finns det i Skogs emigrantregister 18 personer som emigrerade från byn Gullgruva. Här fanns ett av järnbruken i socknen som lades ner i samband med den stora bruksdöden. Den andre emigranten var Claes Erik Malmgren. De flesta lämnade Gullgruva under 1880- och 1890-talet.

Efternamn	Förnamn	Titel	Emigrant år	Födelsedatum
Stålbjerg	Anders	Dräng	1868	18320925
Malmgren	Claes Erik	Dräng	1869	18440929
Lindberg	Per	Dräng	1871	18441106
Eriksdotter Lindblom	Ida Christina	Bruksarbetare- dotter	1871	18670813
Lindblom	Erik	Bruksarbetare	1871	18440417
Olsson	Anna	Bruksarbetare- hustru	1871	18391020
Olsson	Per Edvard	Oäkta son	1871	18641212
Öhrn	Per Olof	Kolareson	1887	18620922
Öhrn	Margreta Katrina	Kolaredotter	1888	18620922
Jansson	Johan August	Kolaremåg	1890	18530707
Johansdotter	Augusta Wilhelmina	Kolaredotter	1890	18830525
Öhrn	Daniel	Kolare	1890	18261026
Öhrn	Anna Brita	Kolaredotter	1890	18551027
Arnö	Lena	Kolarehustru	1890	18431130
Sjöblom	Nils Erik	Kolare	1890	18360824
Sjöblom	Kristina	Kolaredotter	1890	18710617
Sjöblom	Erik Olof	Kolare	1891	18740818
Sundin	Julia Augusta		1907	18900909

En ny inspirerande bok som skapar energi att leta vidare om Skogbornas öden i Nordamerika och Kanada är ”Emigrationsforskning på nätet”. Bokens författare är Ted Roswall och Anna-Lena Hultman. Boken tar upp en mängd spännande och användbara resurser som tack vare den tekniska utvecklingen nu finns tillgängliga på nätet. Här tas bl a upp bouppteckningar där man kan hitta information om släktingar som emigrerat. Passagerarlistorna är ett annat exempel. Flera stater i USA arbetar nu med att lägga ut sina kyrkböcker på nätet. Kansas är en av staterna och där fann jag flera i släkten Malmgren från Tönshammar!! Ett annat område som också tas upp är DNA som sannolikt bara är i början av sin utveckling. Det är Sveriges Släktforskarförbund som står för utgivningen och den är tänkt som en handbok som inspirerar och jag kan bara hålla med!!

Text: Ingrid Belfrage

Skogsands bad och camping säsongen 2017

Sommaren 2017 kan väl inte räknas som någon höjdare när det gäller sol och värme. Trots detta så har många gäster besökt badet och campingen, för att inte tala om gäster vid kiosken hos Marie Nymark med personal när den varit öppen. Omvittnat är hennes goda bullar, smörgåsar och hamburgare. Öppettiderna har styrts till stor del av vädret.

Städning av badet med tillhörande byggnader har gjorts varje dag, oavsett väder. Från 1 juni till 10 sept. Bastuföreningen har skött detta med bravur. Det stora bekymret är våra alltid närvarande gäster, kanadagässen. De går inte på toaletten!

Campingen/ställplatsen har verkligen fått ett lyft inför denna säsong. I och med att vi fick ett avtal med kommunen har vi satt upp regler, märkt upp platser och tagit ut en liten avgift. Nya gäster och återkommande gäster från tidigare år har bara i positiva ordalag berömt den ordning som blivit på campingen. Karl Gunnar Ström är ”hustomte” och har fått öva upp gamla språkkunskaper och lärt sig nya. Alla vittnar om att det är en otroligt vacker plats och återkommer gärna.

Vi får återigen tacka Söderhamns kommun för den hjälp vi fått i år. Den satsning de gjort totalt på området har aldrig tidigare hänt. TACK!
Nu är det bara att blicka framåt och välkomna nya medarbetare till föreningen.

Foto: K-G Ström

*Intresseföreningen Stråttjärna framtids styrelse
Gerd Kastman
ordförande*

BYGDE/MEDELTIDSDAGEN

2 sept 2017

Det första vi som arrangerar konstaterar på morgonen när vi träffas alla inför dagen är att SOLEN SKINER!

Allt är förberett för en trevlig dag för bybor, återvändare och andra ”utombysingar”.

Försäljarna är på plats till klockan 11.00 och är mycket positiva till den uppmärkning av platser som gjorts till i år. Vid dagens slut vittnar alla om att det varit en bra dag.

Redan före starten konstateras att folk strömmar till och börjar handla. Succé med så många erbjudanden om att få något att äta! Kolbullar, dit ringlar alltid kön lång, hamburgare, fiskburgare och sotare och kaffe med dopp på bygdegården. I bygdegården är även konstutställning.

Anna Bremin och Jenny Eikestam visar konst i olja, akvarell o akryl. Ponnyridningen och åka med häst och trilla är som vanligt populära bland barn och även vuxna.

Johan Östrand leder ponnyridning

Ansiktsmålningen som utförs av Elise förvandlar många barn till prinsessor, clowner och lite mer skrämmande typer!

Hannah och Destiny håller barnen igång med dans.

Dagen avslutas i kyrkan med konsert av Fyra vänner som framför covers i egna tolkningar. En av vännerna är Johan Lingvall ursprungligen från Tönnånger. Ett mycket uppskattat inslag som belönades med stående ovationer.

Att beräkna antal besökare är så gott som omöjligt då vi inte tar något inträde. Någon nämnde mellan 700 till 1.000 personer. Inte illa!

Bygde-medeltidsdagens sponsorer 2017

Handelsbanken Kilafors
Erik Olsson
Flinks Radio o TV
Söderhamns Entreprenad AB
Lindqvist o söner AB
Dina Försäkringar
Älgnäs A-Service
AB. Iconec AB
Anntonias Hårvård
Lignells Mek AB
Stråttjära Däckservice AB
Kallbäck's Jordbruk AB
ElJonsson AB
Bergviks Rör
Berglunds vägunderhåll AB
Sundins Bigårdar
D&F Data AB
Åsas Ståd
Konsum Kilafors
Stall Stråttjära
Kalles Ventilations o Plåt AB
Lyckarps Bygg
Jeli massage
Hedbloms Mek AB
Svenska Kyrkan
M-O Zetterström
Siv o Bosse Forsling
Lars-Göran Forsberg
Bernt Rönnqvist
Estmans Comteknik
Söderhamns Kommun
Nils Lindström

Ett särskilt tack till alla som hjälper till som inte är styrelseledamöter. Utan er vore det omöjligt att genomföra arrangemanget. Ingen nämnd ingen glömd!

Tack för i år!

Styrelsen för Stråttjära intresseförening:
Foto: K-G Ström

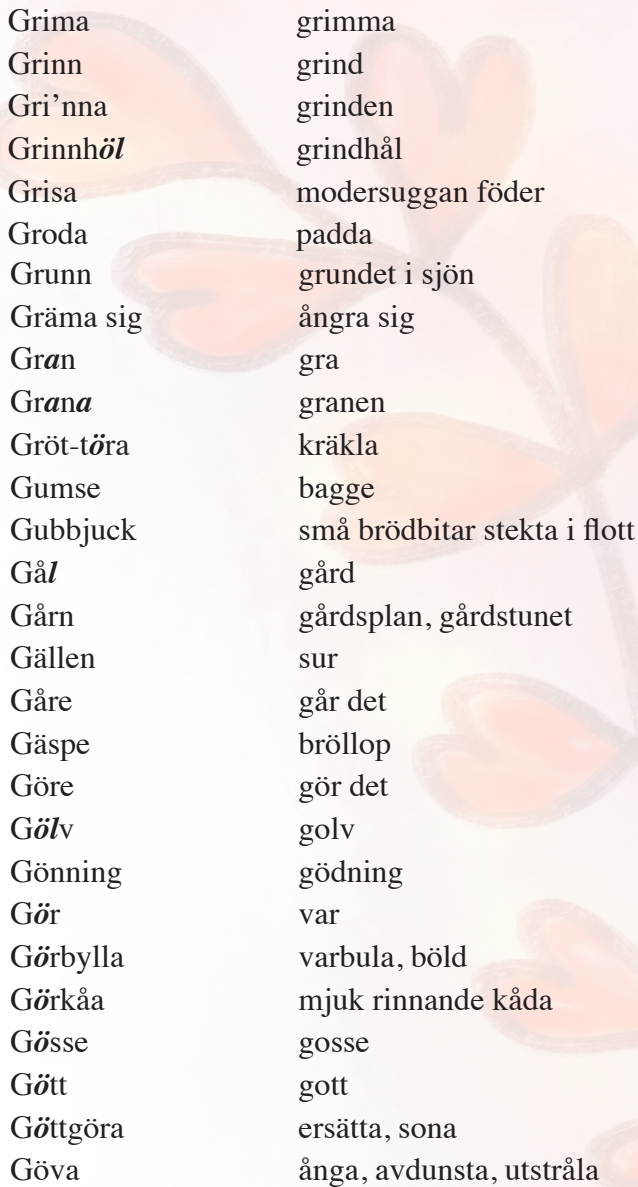
Hu le ä te å tale

Ord och Uttryck, ur dialekter från Skogs socken, samlade av Arne Jons-son i Löten. I nästa nummer av Stråttjära Allehanda kommer fler ord och uttryck att publiceras.

G

Förklaringar som vägleder vid uttalet, fetstil
ö = ö som i glögg eller född
a = a som i Alf eller kanna
l = tjockt l
k = i vissa ord ska k läsas som k

Gadd	stig i skogen
Gaffla	munhuggas, träta
Gale	galet
Gamlast	äldst
Gammelgösse	äldre ogift man
Gammeljänta	äldre ogift kvinna
Gapstök	en som inte kan tiga
Gata	smal väg mellan gårdsgårdar eller stenvurar
Geck, Jeck	gick
Geschvint	raskt
Géta	geten
Geta	valla får, getter etc.
Getting	geting
Gillra	giller sättes upp för viltfångst
Glufsa	äta fort, slafsa
Glunkas	omtalas
Glåma	titta
Glö	glöd
Gnia	gnida
Gnia	springa fort
Gnussa	gnida
Greka	grinig, söka gräl och vara rättretlig

Grima	grimma
Grinn	grind
Gri'nna	grinden
Grinnhöl	grindhål
Grisa	modersuggan föder
Groda	padda
Grunn	grundet i sjön
Gräma sig	ångra sig
Gran	gra
Grana	granen
Gröt-töra	kräkla
Gumse	bagge
Gubbjuck	små brödbitar stekta i flott
Gål	gård
Gårn	gårdsplan, gårdstunet
Gällen	sur
Gåre	går det
Gäspe	bröllop
Göre	gör det
Gölv	golv
Gönning	gödning
Gör	var
Görbylla	varbula, böld
Görkåa	mjuk rinnande kåda
Gösse	gosse
Gött	gott
Göttgöra	ersätta, sona
Göva	ånga, avdunsta, utstråla

Geocaching

För nionde året i rad så träffades geocachare för en helg vid Skogsand.

Det började med grillning på fredagen och under lördagen blev det först skattjakt-letande och sedan mer grillning och kolbullar på kvällen.

Träffen har under årens lopp lockat till sig, inte bara svenska, utan även tyska, norska och holländska geocachare.

Geocaching är en aktivitet där man använder GPS för att leta upp gömmor (sk cacher) som andra användare placerat ut på t.ex. historiska eller vackra platser.

Text & Foto: K-G Ström

Den 22 juli firade Geocachingföreningen 10 års-jubileum med samling vid Skogsand. Ellinor Elm, Michael och Naomi Olofsson arrangerade träffen som samlade ett 15-tal? entusiaster. Geocaching är en GPS-stödd variant av skattjakt. Skatterna är gömda utomhus och dessa kordinater är utlagda på Internet. (Wikipedia)

Ett gäng skattjägare samlade för grillning och umgänge.

Om möjligheten till skoltaxi för förskoleklassbarn

Hej!

I Holmsvedenbygden och i utkanterna av Skog finns det förskolebarn.

Tyvärr så har vi dåliga bussförbindelser för de familjer som inte kan lösa problemen med att ha bil/bilar..

Åker man buss med barnet till förskoleklassen så går det ingen buss i retur förrän efter 1,5 timme.

När barnet ska hämtas kommer man dit i tid med buss men inte tillbaka förrän efter samma väntan, 1,5 timme.

Har kollat att Bollnäs, Ockelbo och Ovanåker har tagit kommunala beslut om att tillåta förskoleklassbarnen åka skoltaxi trots att det inte finns bestämmelser om det i Skollagen.

Vi undrar om det är läge för ett Medborgarförslag från vår bygd eller om frågan ändå är uppe på agendan och att beslutet är på G. Ett Medborgarförslag sätter igång en administrativ process och kostar kanske mer i tid och arbete än om det löses på ett enklare sätt.

Vår fråga blir: finns det redan nu förslag på förändring i Barn och utbildningsnämndens regler, så även förskoleklassbarn kan få åka skoltaxi?

På gott återhörande!

Carin Gisslén-Schönning

Tankar från Skog Socken

Ett fint vykort utkom genom Mats Hagberg för några år sedan. Framsidan pryds av Kenneth Olzons konstnärliga intryck från bl a konstverket i Bygdegården.

Mats beskriver att Skog socken var en central punkt på Ödmården under medeltiden. Det var till oss som aposteln Staffan var på väg, han ville omvända bygden till kristenhet, men han kom inte längre än till Själstuga där han stenades av den tidens vägmarodörer.

En minnessten uppsattes i Själstuga 1928,

och invigdes av ärkebiskop *Nathan Söderblom*.

Sägner säger vidare att han av sina medföljare fraktades till Norrala, för oss ganska underligt med tanke på älven i Bergvik som troligen var utan bro. Nåväl, i Norrala är en krypta uppförd som minne.

Sen finns ju kärlekssagan om skön Sigrid från Nissve och den ökände Stigman Sote som härjade på 1300-talet. Sagan slutade dramatiskt vid Kyrkoruinen.

I början av 1900-talet återfanns Skogbonaden i kyrkans arkiv. Originalen förvaras nu på Historiska Museet i Stockholm och Ingrid Östergård har vävt en kopia som finns i Skogs kyrka. Gammal vävteknik togs fram och arbetet tog sju år i anspråk. Vilken prestation !!

Olle Frisk

OBS!

Skicka in din lösning på krysset till: Kerstin Sellin, Haparandavägen 203, 857 31 Sundsvall, senast den 4 december 2017. Den först öppnade rätta lösningen vinner en trisslott. **Vinnare till krysset nr 3, 2017 blev Mona Rönning, Stråttjärna. GRATIS!**

				UPPFATTAS OFTA AVMÄTTA PERSONER		↓	LÅNGT HÖFT- SKYNKE	SÅ KALLAD		
				OAVGJORT						
				LÄSER KANSKE PRAVDA	▼					
				ÄR OFTA HÄXAN						
				FURSTE	▶			SÄLL- SYNT		
OBJEKTSFORM AV DE			MOT- VILJA	ARM ELLER STRAK	BÄR- STANG	STRAVIN- SKY				
DAN SVENSK						VÄRDE- FULL				
MÄTER DJUP						KAN MAN LÄGGA? KINESISKT MÄTT		SÄTTA STOPP		
PARTIKEL							VÄST- KUST- BLASKA			
LUFTIG	HERREN				KAN MAN ÄTA OCH PLOCKA			BYGG- KLOSS	BUSKE	
	SLUM- RANDE									
▶				SYNTE- TISKT MATERIAL	HAR SEGEL	MUSEAL	IDAG	SMILA ARVS- MASSA		
HYPO- TESER										
EN ELLIOT			▶							
AVKAST- NING									KS	
T O N 2		HAR DET FATTIGT	KOLIK				FÖRST SOM SIST			UTOM- JORDING
	A L L J Ä M T				BILDAS VID MINUS GRADER			ÖNSKA		
▶			VAR SLÄKT MED JÄTTARNA				INFORMA- TIONS- TEKNIK	▶		

Namn: _____

Adress: _____

Moln

En dansteaterkabaré framfördes på lördagskvällen den 30 september på Dansplats Stråtjärä.

Dansarna *Frida Krantz*, *Hanna av Kleén* och *Patrik Haggström* visualiserade ungdomars berättelser och funderingar om döden och vad som kommer efter.

Destiny av Kleén svarade för koreografin och *Mattias Jonsson* ljus o ljud. Den trevliga föreställningen sågs av ett 25-tal intresserade. Närmast ska den visas i Eskilstuna för högstadieselever.

Text & Foto: K-G Ström

Höstdikt

*Det glimmar i guld och klaraste rött,
det prasslar så sakt i parken,
ty hösten är kommen, och björkar och lönn
de fäller nu bladen till marken:*

*”Så fall, våra blad, fall mjukt och lätt,
vi väver ett täcke så varmt och så tätt,
vi väver ett täcke åt marken.*

*Se vintern är nära, och vädret är grått,
nu måste vi värma och lysa!*

*Vi väver ett täcke så varmt och så gott,
att blombarnen icke må frysa.*

*Sov gott, alla blombarn, sov gott, sov sött,
vi väver ett täcke i guld och i rött,
vi väver ett täcke åt marken.”*

Elsa Beskow

PRO Stråtjärä-Holmsveden

12 okt Månadsmöte på Bygdegården i Skog kl.13.00
Musik Quiz. Jarl Steen spelar och sjunger.

3 nov Månadsmöte på Bygdegården i Skog kl.13.00
Budgetmöte

7 dec Månadsmöte på Bygdegården i Skog kl.13.00
Stråtjärä skola medverkar med Luciatablå

Välkommen till Skogs Bygdegårdsförening

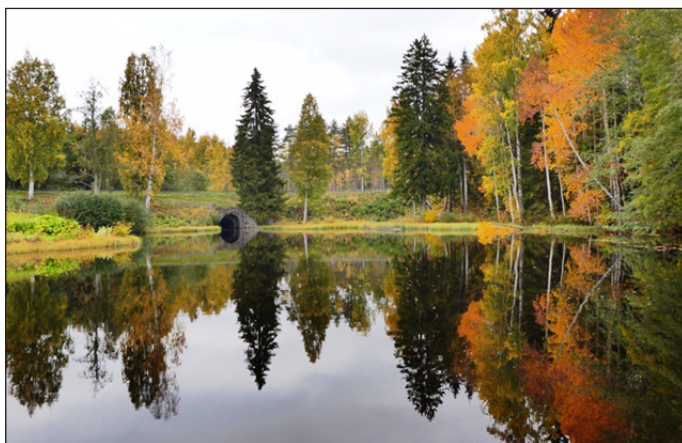
Här kan du hyra din sammankomst.

Vi ordnar med kaffet om du vill.

Filmافتnar blir det den 25 oktober och den 29 november.

Hyrestelefon: 0270-420084

*H
Ö
S
T*

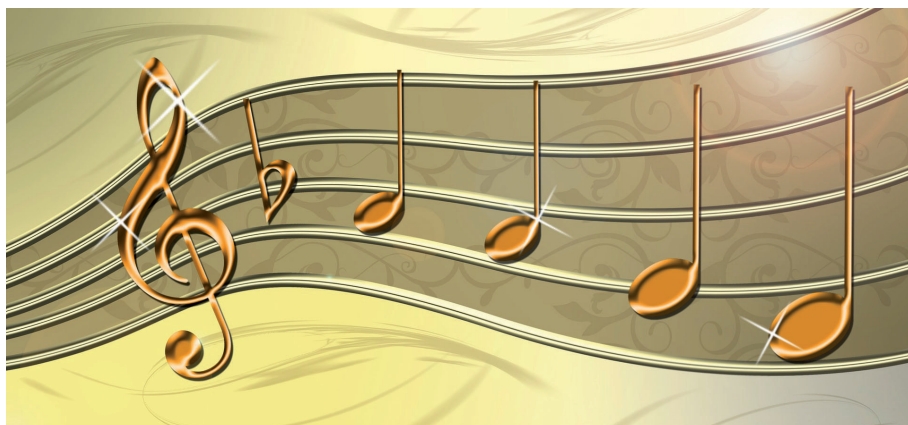

Vacker höstbild tagen av: Anne-Christine Engman

Gudstjänster i Skogs församling

Onsdag 18/10	kl 12.00	Dagsyförening, S:t Staffans hus
Lördag 21/10	kl 15.00	Pianokonsert med Lars-Gunnar Sahlin och Nicklas Jonsson, Skogs kyrka
Söndag 22/10	kl 11.00	Gudstjänst, Skogs kyrka
Onsdag 1/11	kl 12.00	Dagsyförening, S:t Staffans hus
Lördag 4/11	kl 15.00	Minnesgudstjänst med ljusständning, Skogs kyrka
Söndag 5/11	kl 11.00	Mässa, Skogs kyrka
Onsdag 8/11	kl 12.00	Kyrkorna i Skog inbjuder till Träffpunkt Skog, S:t Staffans hus
Torsdag 9/11	kl 11.00	Andakt, musik & gemenskap, Eklunda
Onsdag 15/11	kl 12.00	Dagsyförening, S:t Staffans hus
Söndag 19/11	kl 11.00	Gudstjänst, Skogs kyrka
Lördag 25/11	kl 15.00	Damkören med pianisten Bengt Andersson
Onsdag 29/11	kl 12.00	Dagsyförening, S:t Staffans hus
Söndag 3/12	kl 11.00	Adventgudstjänst, Skogs kyrka
Onsdag 6/12	kl 12.00	Kyrkorna i Skog inbjuder till Träffpunkt Skog, S:t Staffans hus
Onsdag 13/12	kl 12.00	Dagsyförening, S:t Staffans hus
Torsdag 14/12	kl 11.00	Julandakt, Eklunda
Söndag 17/12	kl 11.00	Mässa, Skogs kyrka
Lördag 23/12	kl 21.00	Vår frälsare nalkas, Sång dan före dan, Skogs kyrka
Juldagen 25/12	kl 08.00	Julotta, Skogs kyrka
Nyårsafton 31/12	kl 15.00	Nyårsbön, Skogs kyrka

GÅ GÄRNA IN PÅ VÅR HEMSIDA www.svenskakyrkan.se/soderala där du alltid har aktuell information. Se också Kuriren/Ljusnans vecko-annons varje fredag.

KONSERTSERIE HÖSTEN 2017

Lördagar kl.15

Kyrkan är alltid öppen en halvtimme innan för den som är intresserad av en kopp kaffe.

14/10	Söderala	"La Catedral" Gitarrkonsert med Leif Åke Wiklund.
21/10	Skog	Fyrhändigt piano med Lars-Gunnar Sahlin och Nicklas Jonsson.
28/10	Ljusne	Pianokonsert med Bengt Andersson
18/11	Mo	Söderala Pastorat sätter upp "Förklädd Gud" tillsammans med Orkester ifrån kulturskolan
25/11	Söderala	Söderala damkör sjunger Elfrida Andreäs Rösträttskantat Frida Alenius sopran och Bengt Andersson piano.

OBS!! Om Du vill ha kontakt med pastorexpeditionen:
Ring Söderala 0270-42 17 70 när det gäller allmänna ärenden.
0270-42 17 72 när det gäller gravskötsel och ekonomi
0270-42 17 75 när det gäller gravrätt eller grav allmänt.
Telefontider: Mån- Fre kl 10-12.

INGEN KONTANTHANTERING ÄR TILLÅTEN PÅ VÅRA
EXPEDITIONER. Vid inbetalning till fond. Kontakta begravningsbyråerna.

VI BEHÖVER HJÄLP!

Finns det någon som...

- 1). kan plöja, harva eller fräsa och kanske gräsbeså en del av vår trädgård (ungefär 1200 kvm) så att den kan klippas med gräsklippare.
- 2). Bygga en liten mur vid gaveln av huset för att hålla jorden på plats.
- 3). Fylla hål och smårännor där jorden sjunkit sedan grävning i höstas.

Var vänlig ring Inger Akander så vi kan prata vid: 072-703 2476. Vi bor i Skog.

Partytält 4x8 meter uthyres

- sätter upp och tar ner.

Ved säljes

Ström's Bisyssla 0722003675

KILAFORS BEGRAVNINGSBYRÅ

Till Er hjälp, dygnet runt, med allt i samband med dödsfall.

Telefon: 0278-65 07 20

E-post: k-begr@telia.com

www.kilaforsbegravningsbyra.se

BERGBY BYGDEMARNAD

På begäran efter fjolårets succé

Lördag 21 oktober 10.00-17.00

Söndag 22 oktober 11.00-16.00

Bland marknadsstånden

- Lokalproducerat och tillresta knallar med seriöst utbud (och lite "krimskrams"). Ett flertal veteranbildelar

Marknadens Sponsorer

ABF Fyren	Bergbykrogen
Alf Jonsson Lantbruk	Bilmetro
Axmar Brygga	Bohlins Rör AB
Axmar Timber	Bokstugan Antikvariat
Bejlund Entreprenad AB	Brynäs IF
Bergby El	Gefle IF
Bergby Konditori	Gavlegårdarna
Bergby Verkstad	Hamrånge Fär & Lantbruk

Bilmetro

Lördag 21/10 visar vi fyrhjulsdrivna bilar av våra mest populära modeller från Audi, VW, SEAT och Skoda

Lena och Uffe med personal

Hamrånge Handel	ICA Nära Bergby
Hamrånge Taxi	ITEM Installations- förvaltning
Handelsbanken Bergby	Mikael Höglund Säg & Hyvleri
Helsans Service	Monikas Loppis & Kalles
Häcklegård & Bröderna	Traktorer
Sjöberg	NorrHam
Hägglungs Gärdsgårds- binderi	

Norrunds Stuveri AB	Textmakeriet med Alla
Ockelbo Gummiservice	Tider 's lokaltidning
Sjökalla Ved & Sliperi AB	Trollharens Fisk
Stinas Garn & Tygbod	Wendins Blommor
Stolt Byggtjänst AB	Ödmårdens Skogstrans- port AB
Sören Johansson Last & Grävmaskiner AB	

Polaris skoter ATV Ockelbo
Vi kommer att finnas på marknaden på lördagen 10-17

Lördag kl. 14.00
på Wijtorget
underhåller

Classe Sigvardsson, mångårig
sångare hos Leif Engwalls

Musikunderhållning längs marknadsgatan

• Yxkastning • Big Swede på styltor • Barntivoli

Ny annons kommer först i
Decemhernumret.

Fram till dess hänvisar vi till vår
hemsida för bokning av resor.

Där kan ni även ladda ner vår broschyr.

Ni kan också besöka oss på Facebook.

www.lonnsbuss.se

Välkommen till oss! • Värmlandsvägen 8, Söderhamn • 0270-124 20 • lonnsbuss.se

LÄS MER OM ALLA VÅRA RESOR OCH GÖR DIN BOKNING PÅ LONNSBUSS.SE

ALTERNATIVET *till* STORBOLAGEN

Norrtullsgatan 8,
Söderhamn
0270-42 65 85
dina.se

Dina
Försäkringar

JELIMASSAGE

Massage~Ansiktsbehandling~Stresshantering

Ny lokal i Stråtjärä!

Boka Online
www.jelimassage.se

Letar ni bostad?

Vi hyr ut lägenheter och lokaler i Söderhamn.

Helsingehus
FASTIGHETSFÖRVALTNING & BOSTÄDER

För mer information ring 0270-149 10
eller maila oss på info@helsingehus.se

Etablerad sedan 1939!

Välkommen till din lokala återförsäljare!

- Butik med fullt sortiment av tv, stereo, telefoner mm
- Vi utför och installerar Viasat - Canal Digital - Boxer
- Egen serviceverkstad

Flinks Radio TV
Telefon 0278-65 01 78 • Kilafors

Nyinstallationer
Rustningar
Felsökning
Industri-el
Jordfelsbrytare
skyddar liv och egendom

Ring så drar vi!
Tel. 0270-42 49 59
Bil 070-520 20 92

Isa's städ
073-500 76 01
Allt inom Städ!

Innehar F-skattsedel

Antonias Hårvärd

Fixa din höstfrisyr!

ÖPPETTIDER

Måndag-tisdag 09-17

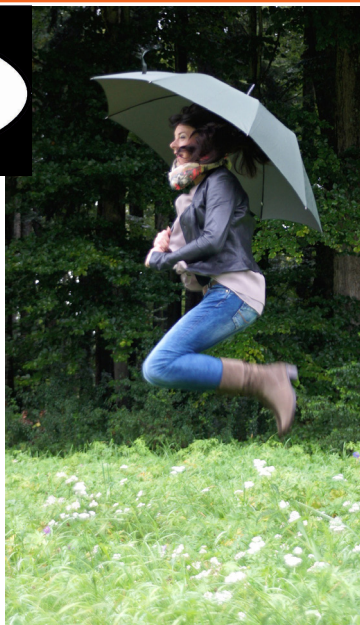
Onsdag 13-20

Torsdag 09-17

Fredag 09-14

Telefon: 0270-420020

Kallbäcksvägen 6A, Stråtjärä

**Behöver du ett krafttag?!
Berglunds är alltid på väg!**

Försäljning av:

Sand, Singel, Brunnar,

Grus, Vägtrummor,

Minireningsverk, Makadam,

Dammbindning

Tel/Fax 0270-420227

Mob Anders Berglund

070 398 42 40

bvab@soderhamn.com

**Dräneringsarbeten
Avloppsanläggningar
Grävningsarbeten
Väghyveljänster**

**Berglunds
Vägunderhåll AB**

Kolla dina förråd!

Har du i dina gömmor gamla gräsklippare, snöslungor, motorsågar, trimmer, buskröjare, högtryckstvätt mm. som kan lagas av skickliga människor i Litauen? De lagar och säljer och får på så vis en liten extra inkomst.

Ring mej så kommer jag och hämtar och vidarebefordrar till Litauen.

**Erik Olsson Bodarne
Tel 070-631 69 56**

**Det lokala företaget inom
BYGG, EL och GRÄVNING
med TELESKOPLASTARE**

Nyhet!

Vi kan hjälpa till med bygglov och ritningar.

Kontakt: Carina: 070-248 42 22, kontor
Stefan: 070-251 23 19
Ingemar: 070-392 76 88
E-post: algnasaserviceab@gmail.com

Chark & Rök

i Sörfly

**Mobil 070-686 68 66
823 91 Kilafors**

LEGORÖKNING UTFÖRES samt
*styckning, malning, maskinrimning/
saltning och vacuumpackning*

LYCKARPSBYGG
Vi fixar både stora och små byggnationer

Vänd dig till oss med alla typer av byggnadsjobb och renoveringar.

Vi fixar både stort och smått och är lyhörda för dina önskemål och visioner.

Kontakta oss för ditt nästa byggnadsprojekt!

Eje Lyckarp 076-281 91 23
www.lyckarpsbygg.se

DET LOKALA VVS-ALTERNATIVET

VVS-service · Golvvärme · Badrum
Pellets pannor · Värmeanläggningar

Bergviks
RÖR

Torbjörn Söderlund
070-557 67 87

www.bergviksrör.se

Strids El

Hans Strid
Söderhamn

hager

Utför all installation av belysning,
elvärm och elbesiktningar.
Försäljning och installation av
hushållsmaskiner, armaturer, Hager
jordfelsbrytare och Thorin & Thorin
golvvärme.

Tänk på säkerheten
– Installera jordfelsbrytare.

Tel: 0270-705 20
Mobil: 070-395 12 50

D&F DATAKONSULT AB

Multifunktions skrivare

CANON PIXMA MX495

Pris: 760:- inkl moms

Bärbar smidig dator.

HP Elitebook Folio 14" (begagnad)

4GB RAM, Intel Core i5
180GB SSD disk, Win 10 Pro

Pris: 4 290:- inkl moms

Mikrotik W-less

Router RB952Ui

Fantastisk liten router med enorm prestanda och flexibilitet.

Pris: 680:- inkl moms

Perfekt till ditt fiber bredband

Datorpaket från HP

Specifikation:

HP ProDesk 400 SFF Core i5, 3,4GHz
4GB DDR3 WIN7/10, DVDRW, 128GB
SSD, HP EliteDisplay E232 23"
Mus och T-Bord

Pris: 7 690:- inkl moms

Detta är bara ett litet axplock av vår verksamhet. Kontakta oss om du vill ha hjälp med:

Nätverk o Server, trådlösa installationer, mm.

Felsökning/Reparation/Antivirus

Backuplösningar

Serviceavtal för IT-drift.

Janne Frisk - 070-600 71 14

Mattias Dahlberg - 073-500 26 10

Kontorsdator begagnad

HP 8300 Elite USDT , Intel Core i5, 4GB ram, 320GB hårddisk, DVD-RW, WIN 7 PRO

2 990:- inkl moms

Frenty Data AB har bytt namn och utökat verksamheten. Vi har nu även lokal i Söderhamn. Välkomna att hälsa på oss på Flygstaden/Byggnad 111.

Janne 070-600 71 14

Stråtjärna
DÄCKSERVICE

Tony Östman
Tidsbokning
073-183 80 80

Gamla Gävlevägen 7, 820 29 Stråtjärna

ÖPPET
VARDAGAR

7-16

LUNCH
12-13

Idrottsgården i Holmsveden går bra att hyra!

Här finns möblemang och porslin för upp till 200 personer, en fin scen och härlig akustik.

Priser 2017 per dag:

Lokal, sällskap mellan 1-49 st	200 kr
Lokal, sällskap mellan 50-99 st	400 kr
Lokal, sällskap fler än 100 st	6 kr/per person
Barnkalas (1-10 år) inklusive kök	200 kr
Kök, matlagning samt porslin	300 kr
Kök, enbart porslin/diskmaskin	200 kr

Lämna lokalen i fint och städlat skick/HAIK

Kontakt: Ulrika Hedlund 070-33 96 588 eller Edit Hedlund 0270-42 11 50

läs mer och villkor på: www.skogssocken.se/foreningsliv/holmsvedens-aik

Stöd HAIK och Ungdomsgården (UG) ekonomiskt på bg 5396-5182

GEMENSKAP MOT CANCER

HJÄLP OSS HJÄLPA CANCERSJUKA

stöd CancerFöreningen Gävleborgs Län

minnesgåvor, medlemskap eller donationer

PG 90 14 07-7

BG 901-4077

telefon 026-66 08 40

www.cancerforeningen.se

Tack för Ditt stöd!

Vår verksamhet kontrolleras av

B

SVERIGE
PORTO BETALT

Stråtjärä Allehanda
Tfn: 072-2003675
E-post: allehandaskog@gmail.com